

REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

UFFICIO CENTRALE PER LA LINGUA SLOVENA

CENTRALNI URAD ZA SLOVENSKI JEZIK

Servizio lingue minoritarie e corregionali all'estero

Služba za manjšinske jezike in deželne rojake v tujini

Dejavnosti Centralnega urada (19. in 19. bis člen DZ 26/2007)

- prevajanje, lektoriranje in
tolmačenje za deželno upravo

Attività dell'Ufficio centrale

(artt. 19 e 19 bis della LR 26/2007)

- traduzione, revisione linguistica e
interpretariato per l'Amministrazione
Regionale

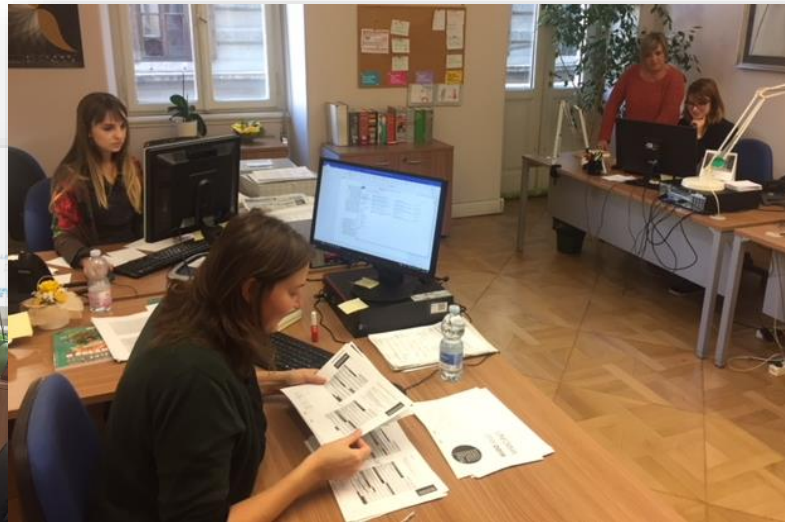
Servizio lingue minoritarie e corregionali all'estero

Služba za manjšinske jezike in deželne rojake v tujini

- terminološko normiranje in
jezikovna standardizacija

- attività di normazione terminologica
e standardizzazione linguistica

TEŽAVE

- neuskrajena terminologija
- neenovita besedila in prevodi
- izoliranost in nekoordiniranost prevajalcev

CRITICITÀ

- terminologia non armonizzata
- disomogeneità di testi e traduzioni
- isolamento e mancato coordinamento dei traduttori

3 DELOVNI SKLOPI

- Normiranje terminologije
- Jezikovna standardizacija
- Uvajanje programa za računalniško podprto prevajanje

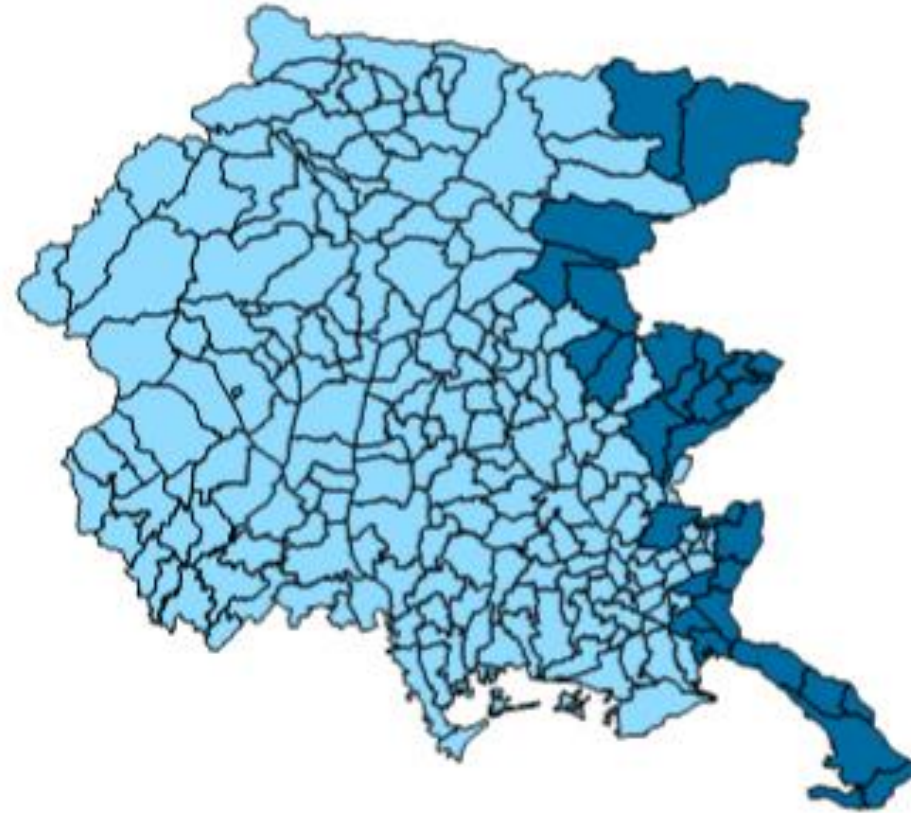
3 SETTORI DI ATTIVITÀ

- Normazione terminologica
- Standardizzazione linguistica
- Attivazione del programma di traduzione assistita

Mreža za slovenski jezik v javni upravi

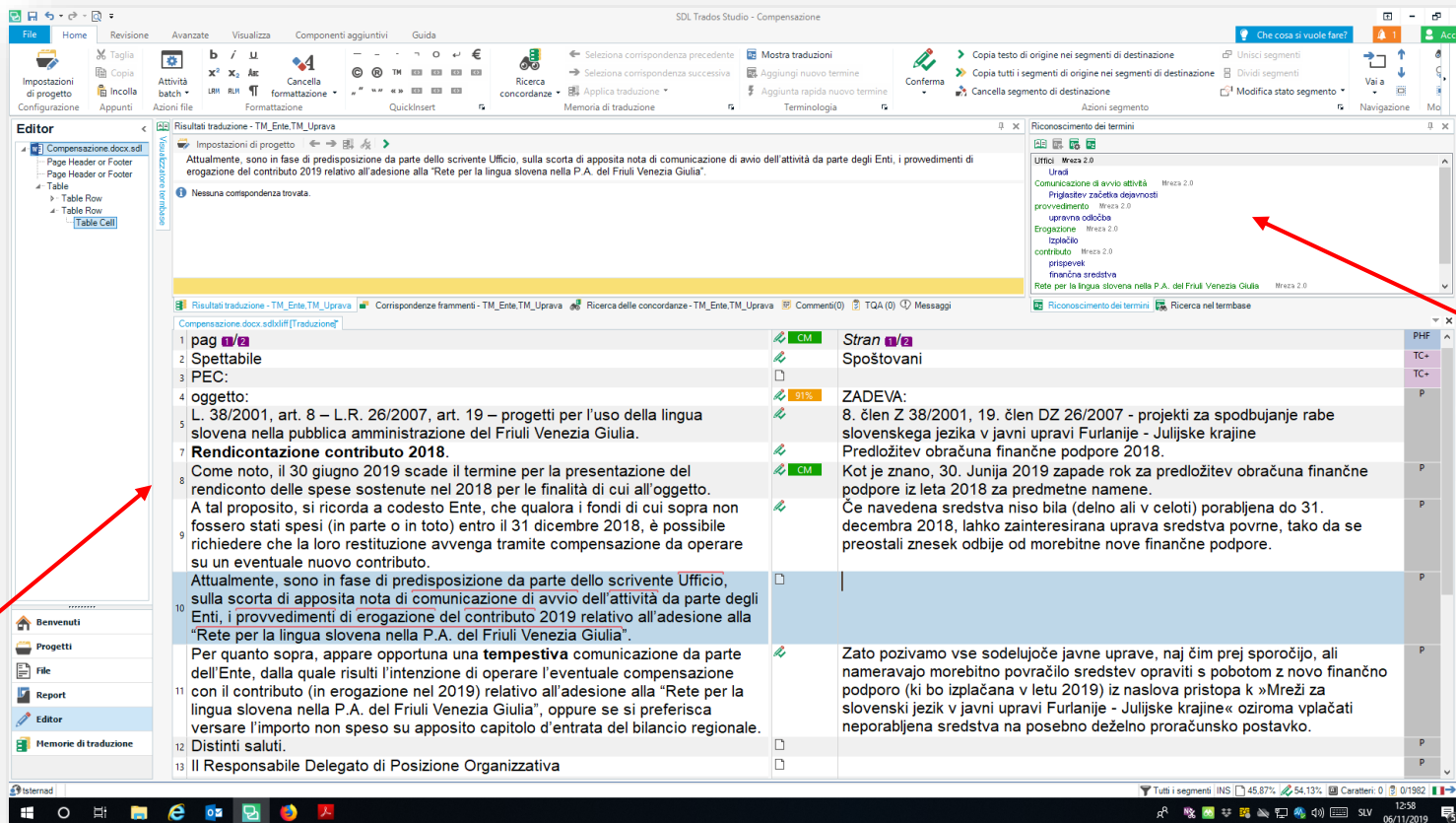
Rete per l'uso della lingua slovena nella PA

Program za podprto prevajanje

Software di traduzione assistita

Terminološko svetovanje

Consulenza terminologica

Servizio lingue minoritarie e corregionali all'estero

Služba za manjšinske jezike in deželne rojake v tujini

Terminološka delovna skupina

Člani:

- 1 koordinatorica SLORI
- 5 prevajalk urada
- 1 strokovnjak s področja upravnega prava
- 1 terminologinja in jezikoslovka
- 1 odvetnik
- 1 višja uradnica občine
- 1 namestnik občinskega sekretarja

Gruppo di lavoro terminologico

Componenti:

- 1 coordinatrice dello SLORI
- 5 traduttrici dell'Ufficio
- 1 esperto di diritto amministrativo
- 1 linguista e terminologa
- 1 avvocato
- 1 funzionario comunale
- 1 vicesegretario comunale

Zvezek normiranih terminov

Raccolta dei termini normati

ZVEZEK NORMIRANIH TERMINOV

RACCOLTA DEI TERMINI NORMATI

Centralni urad za slovenski jezik
Služba za manjšinske jezike in deželne rojake v tujini
Centralna direkcija za lokalno samoupravo, sistem javnih uslužbencev,
varnost in politiko priseljevanja
Autonomna dežela Furlanija - Julijska krajina

Ufficio centrale per la lingua slovena
Servizio lingue minoritarie e corregionali all'estero
Direzione centrale autonomie locali, funzione pubblica,
sicurezza e politiche dell'immigrazione
Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia

*Različica 5 –
posodobljeno
18. 10. 2019*

*Versione 5 –
aggiornata al
18.10.2019*

Normati/Normirani termini	
Akti e procedimenti/Akti in postopki	
.....	Razveljavljen
.....	Razveljavitev
.....	Dostopnost
.....	Dostop do podatkov
.....	Širši dostop do informacij javnega značaja
.....	Ožji dostop do informacij javnega značaja
.....	Sprejeti (npr. odločitev)
.....	In-house naročanje
.....	Oddaja in-house naročila
.....	Javno naročanje
.....	Oddaja javnega naročila
.....	Podrediti (npr. zapisnik)
.....	Podritev (npr. zapisnika)
.....	Ustavitev postopka
.....	Dodeliti (npr. prispevek)
.....	Dodelitev (npr. prispevka)
.....	Overiti
.....	Overjen
.....	Akt uprave
.....	Akt o izražanju volje z zunanjim učinkom
.....	Lažna listina
.....	Sklep odbora
.....	Dokazilna izjava
.....	Javna predstavitev
.....	Potrijevanje pristnosti podpisa
.....	Samozjava
.....	Dovoljenje
.....	Izdati dovoljenje
.....	Krajinsko dovoljenje
.....	Uvedba postopka
.....	Izbris
.....	Koncesinna
.....	Koncesijska dajatev
.....	Grobnina
.....	Prometno dovoljenje
.....	Družinska kartica
.....	Prenehanje funkcije
.....	Okrožnica
.....	Volilna enota
.....	Zakonik

Contabilità/Računovodstvo	
.....	Rezervacija
.....	Trošarina
.....	Olašjava
.....	Državna pomoč
.....	Davčna stopnja
.....	Sprejete proračuna
.....	Harmonizacija računovodstva
.....	Harmonizacija računovodskih pravil in izkazov
.....	Dodelitev finančne podpore
.....	Dodatek
.....	Družinski dodatek
.....	Rebalans proračuna
.....	Prezvzeti obveznost
.....	Prezem obveznosti
.....	Finančna pomoč
.....	Davčna zmožnost
.....	Obremenitev s prispevki in davki
.....	Državna razvojna banka
.....	Enotno potrdilo o dohodku
.....	Enotno potrdilo o dohodku iz zaposlitve
.....	Evidenčna matična številka občana (v Sloveniji)
.....	EMŠO
.....	Davčna številka
.....	Davčna številka podjetja (v gospodarskih kontekstih)
.....	Korektivni koeficient
.....	Poravnava
.....	Doplačilo
.....	Ekonomsko proračunsko računovodstvo
.....	Javno računovodstvo
.....	Knjižiti
.....	Transakcijski račun
.....	TBR
.....	Bilanca prihodkov in odhodkov
.....	Izkaz poslovnega izida
.....	Najemanje kreditov
.....	Davkoplačevalec
.....	Prispevek za gradnjo

<http://www.regione.fvg.it/rafvfg/cms/RAFVG/cultura-sport/patrimonio-culturale/comunita-linguistiche/FOGLIA29/articolo.html>

Št.	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Primer	Kratka razlaga	Obstoječi prevodi	Predlog delovne skupine (SKLEP b)	Utemeljitev
1.2	Tassa		Tassa je obvezna dajatev državi s strani državljana, ki zahteva in prejme neko deljivo javno storitev, npr. izobraževanje (univerzitetne takse) ali udeležba na natečaju (taksa za udeležbo), TARI (za odvoz odpadkov), Tassa sull'occupazione di suolo pubblico (taksa za zasedbo javne površine), Tassa di registro sul contratto di locazione (pristojbina za registracijo najemniške pogodbe). »Tasse« vsekakor niso dvostranske, kot so cene; cena nekega izdelka je potrebna protidajatev za nakup izdelka med dvema enakovrednima subjektoma. Medtem ko se v primeru taks država postavi (ali vsaj formalno) na višjo raven v primerjavi z uporabnikom, saj mu z vrha odredi plačilo.	Taksa Pristojbina	<p>Tassa v splošnem smislu: pristojbina</p> <p>Tassa di (partecipazione al) concorso: natečajna pristojbina</p> <p>TARI – Tassa sui rifiuti: pristojbina za ravnanje z odpadki</p> <p>TASI - Tariffa servizi indivisibili: pristojbina za splošne občinske storitve</p> <p>TOSAP – Tassa per l'occupazione di spazi ed aree pubbliche: pristojbina za uporabo javne površine</p> <p>Tassa automobilistica (bollo auto): Letna pristojbina za uporabo vozil v cestnem prometu</p>	Delovna skupina ugotavlja, da je termin <i>tassa</i> polisemičen, zaradi česar ga je treba v slovenščino prevajati z različnimi termini glede na kontekst in kotekst (sobesedje). Glede na uveljavljeno lokalno rabo in na rabo v referenčnem slovenskem ali mednarodnem prostoru komisija predlaga prevode, navedene v stolpcu Predlog delovne skupine.

Slogovnik

Linee guida redazionali

Kazalo

0. UVOD.....

1. NAPOTKI ZA RAZUMLJIVEJŠI JEZIK IN BOLIŠI SLOG.....

2. OBRAVNAVANA BESEDILA IN SKUPNE VSEBINE.....

2.1. Prevajanje naslovov aktov.....

2.2. Spremembe zakonskih aktov.....

2.3. Navajanje členov.....

2.4. Stalne besedne zveze.....

2.5. Predloge – praktični primeri.....

2.5.1. Primer uradne prošnje.....

2.5.2. Primer predloga sklepa.....

2.5.3. Primer odredbe.....

3. OBRAZLOŽITEV TERMINOLOŠKIH IZBIR.....

3.1. Albo pretorio.....

3.2. Amministrativo – provvedimento amministrativo in atto amministrativo.....

3.3. Amministrazione trasparente.....

3.4. Autocertificazione.....

3.5. Circolare.....

3.6. Convenzione.....

3.7. Decreto.....

3.8. Delibera, determina, ordinanza.....

3.9. Ente.....

3.10. Forma di governo.....

3.11. Lavori pubblici.....

3.12. Presente, predetto, suddetto.....

3.13. Permesso.....

3.14. Regolamento.....

1. Napotki za razumljivejši jezik in boljši slog

Pisci besedil in prevajalci se vsakodnevno ukvarjajo s številnimi raznolikimi besedili: raznimi zakoni, odločbami, odloki, tehničnimi poročili, zapisniki, računovodskimi izkazi, dnevnim redom dogodkov, vabil, tiskovnimi sporočili in z njihovimi prevodi. Če želimo, da besedilo hitro in učinkovito doseže bralca, mora biti jasno, dosledno in natančno napisano ali prevedeno. V nadaljevanju sledijo nasveti za razumljivejši jezik in boljši slog, ki bodo uporabnikom v pomoč pri razreševanju najpogostejših jezikovnih dvomov in odpravi pogostih napak.

Nekaj preprostih vodil:

1. Najprej preučimo in preverimo terminologijo

Zelo pomembno je, da pri prevajanju zapolinimo morebitne vrzeli v svojem znanju (na primer, kadar prevajamo besedila s področja zakonodaje). Pravni redi držav se namreč lahko med seboj precej razlikujejo, zato je treba poskusi ustrezno rešitev in termin, ki je čim skladnejši z referenčnim prostorom, ter se posvetovati s strokovnjaki.

2. Smiselno povežimo dele in uredimo besedilo

Pazimo na besedilno koherentnost (smiselne pomensko-skladenjske povezave), ki naslovnikom pomagajo slediti sporočilu besedila, vendar poskusimo opustiti vse odvečne besede. Za vsak del ali besedo se torej vprašajmo, ali sta res potrebna.

Slabo izraženo sporočilo	Bolj zgoščena rešitev	Najbolj ekonomična rešitev
Casovni rok, ki ga je treba upoštevati pri oddaji vlog za prispevke, je najpozneje 16. septembra 2019.	Rok za oddajo vlog za prispevke je najpozneje 16. septembra 2019.	Rok za oddajo vlog za prispevke je 16. septembra 2019.

3. Besedilo naj bo kratko in jedrnat: poskusimo se izogniti slogovno nerodnemu podvajanju in pomensko nebitnim delom v skladu z napoltilom ekonomičnosti izraza

Izpustimo mašila in ne ponavljajmo, če to ni nujno potrebno. Uporabimo samo eno različico, včasih pa lahko nekatere sestavine celo izpustimo, če ne vplivajo na pomen sporočila. Te nerodnosti namreč pogosto izvirajo iz dobesednega prevajanja. Vendar pazimo, če so določene sestavine nujne za razumevanje in natančnost prevoda, in takrat zapišimo vse dele. Če na primer navajamo ime zakona, ki se v besedilu večkrat ponavlja, ga v celoti izpišimo samo enkrat, nato pa uporabljamo krajšo obliko.

Ob upoštevanju Zakonske uredbe št. 267 z dne 18. 8. 2000 Enotno besedilo zakonov o ureditvi lokalne samouprave je občinski odbor sprejel takoj izvršljiv sklep. Omenjena zakonska uredba določa, da...

2.5. Predloge – praktični primeri

2.5.1. Primer uradne prošnje

COMUNE DI XXX UFFICIO TRIBUTI MODULO RICHIESTA INVIO AVVISI DI PAGAMENTO TRIBUTI COMUNALI VIA E-MAIL	OBČINA XXX DAVČNI URAD PROŠNJA ZA POŠILJANJE OBVESTIL O PLAČILU OBČINSKIH DAVKOV PO ELEKTRONSKI POŠTI
Il/La sottoscritto/a _____ residente in _____ Via _____ n. _____	Podpisani/a _____ s stalnim prebivališčem v _____ na naslovu _____ št. _____
CHIEDE	PROSIM
al Comune di XXX di voler recapitare gli avvisi di pagamento relativi ai TRIBUTI COMUNALI al seguente indirizzo e-mail: _____@_____	Občino XXX, da mi obvestila o plačilu občinskih dajatev pošilja na naslov elektronske pošte: _____@_____
Tale indirizzo potrà essere utilizzato per le finalità indicate, salvo successiva revoca scritta, presentata ai sensi di legge. Sarà cura dell'interessato di comunicare eventuali variazioni/modifiche del medesimo.	Naslov se lahko uporablja za zgoraj omenjene namene do pisnega preklica, ki ga je treba predložiti v skladu z zakonom. Po potrebi bo podpisani davkoplačevalec pristojnemu uradu sporočil spremembo naslova e-pošte.
Cordiali saluti Data _____ Firma _____	S spoštovanjem, Datum _____ Podpis _____
INFORMATIVA SULLA TUTELA DELLA PRIVACY – D.Lgs. 196/03 La informiamo che i dati da Lei indicati saranno raccolti e trattati dal Comune di XXX nel pieno rispetto delle disposizioni di Legge in materia di tutela della privacy.	OBVESTILO O VARSTVU OSEBNIH PODATKOV – ZU 196/03 Obveščamo vas, da bo Občina XXX navedene podatke zbrala in obdelala v skladu z določili Zakona o varstvu osebnih podatkov.

The screenshot shows the 'bistro' website interface. At the top, there's a search bar with 'delibera' entered. Below it, there are filters for 'Settore giuridico' and 'Lingua di arrivo e uso geografico'. The main content area displays a list of search results for 'delibera' in various languages and contexts, including Italian, German, and Slovenian. A sidebar on the left allows for filtering by legal sector and geographical language use.

This screenshot shows the 'decreto' entry in the IATE dictionary. It provides the Slovenian translation 'dekret' and includes detailed information about the word's usage, such as its grammatical gender and type. The entry also features examples of the word in context, such as 'decreto presidenziale' and 'decreto ministeriale', along with their Slovenian equivalents.

This screenshot shows the IATE interface with a search for 'Abbattimento canoni di locazione'. The results show the Slovenian translation 'subvencioniranje najem' and a list of related terms in various languages, including Italian, Slovenian, and English. The interface includes options to add terms and view translations.

This screenshot shows the IATE search results for 'decreto legislativo'. The results list the source language (Italian) and the target language (Slovenian). It provides detailed information about the term, including its legal context, the date of the law, and the responsible authority (Council). The interface also includes options to view the source text and the target text.

Servizio lingue minoritarie e corregionali all'estero

Služba za manjšinske jezike in deželne rojake v tujini

BOCEN/BOLZANO, 29. 1. 2019

Servizio lingue minoritarie e corregionali all'estero

Služba za manjšinske jezike in deželne rojake v tujini

Načrti za prihodnost

- delovna skupina za standardizacijo računovodske terminologije
- delovna skupina za standardizacijo šolske terminologije
- sodelovanje z Uradom za slovenske šole pri Deželnem šolskem uradu
- sodelovanje z Oddelkom za pravne in jezikoslovne študije, tolmačenje in prevajanje Univerze v Trstu – IUSLIT
- širitev mreže in vključitev novih subjektov

Progetti futuri

- gruppo di lavoro per la standardizzazione della terminologia contabile
- gruppo di lavoro per la standardizzazione della terminologia scolastica
- collaborazione con l'Ufficio per l'istruzione in lingua slovena presso l'Ufficio scolastico regionale
- collaborazione con il Dipartimento di Scienze Giuridiche, del Linguaggio, dell'Interpretazione e della Traduzione dell'Università di Trieste – IUSLIT
- ampliamento della Rete a nuovi soggetti

Servizio lingue minoritarie e corregionali all'estero
Služba za manjšinske jezike in deželne rojake v tujini

**Srečanje s predstavniki dvojezičnih obalnih
občin in Obalne samoupravne skupnosti
italijanske narodnosti**

**Incontro con i rappresentanti dei comuni bilingui
della Slovenia e della Comunità Autogestita
Costiera della Nazionalità Italiana**

SLOVENŠČINA V JAVNI UPRAVI

LO SLOVENO NELLA PA

Hvala / Grazie

*Ufficio centrale per la lingua slovena
Centralni urad za slovenski jezik*

Via/Ulica Milano, 19 - Trieste/Trst

ufficio.sloveno@regione.fvg.it

